

Informatieblad voor Nederlandse gevangenen in het buitenland

WOTS

Straf uitzitten in Nederland?

Het is belangrijk dat u na uw gevangenisstraf goed terugkeert in de maatschappij. Dan is de kans namelijk kleiner dat u opnieuw de fout in gaat. Als u in het buitenland vastzit, is een goede terugkeer in de Nederlandse maatschappij moeilijker. Daarom is het onder voorwaarden mogelijk om uw buitenlandse gevangenisstraf in Nederland te ondergaan. Dat heet strafoverdracht. In dit informatieblad kunt u lezen hoe strafoverdracht volgens de Wots werkt.

Wat is de Wots?

Wots betekent: Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen. De Wots regelt de strafoverdracht tussen Nederland en landen buiten de Europese Unie (EU). De Wots regelt ook de strafoverdracht tussen Nederland en EU-landen die de Europese regels nog niet hebben omgezet in een eigen, nationale wet. Het doel van de strafoverdracht is een goede terugkeer in de maatschappij.

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid is verantwoordelijk voor de strafoverdracht. De afdeling Internationale Overdracht Strafvonnissen (IOS) van de Dienst Justitiële Inrichtingen - dit is een onderdeel van het ministerie - voert de wetten voor strafoverdracht uit.

Voorwaarden voor de Wots

In de Wots staan voorwaarden voor de strafoverdracht. Strafoverdracht naar Nederland kan alleen als u en het land waar u veroordeeld bent aan alle voorwaarden voldoen. De voorwaarden zijn:

1) Verdrag

Er moet een verdrag zijn tussen Nederland en het andere land. De Wots geldt in:

1. landen **buiten de EU** waar Nederland een verdrag mee heeft;
2. **EU-landen** die de Europese regels nog niet hebben omgezet in een eigen, nationale wet (zoals Ierland).

De meeste landen zijn aangesloten bij het Verdrag inzake de overbrenging van gevonnenen personen (VOGP). Het kan zijn dat Nederland met een aantal landen een apart verdrag heeft gesloten. U kunt op de [website van DII](#) zien met welke landen Nederland een verdrag heeft gesloten. Heeft Nederland geen verdrag met het land waar u veroordeeld bent? Dan kan er geen strafoverdracht plaatsvinden.

2) Vrijheidsbenemende sanctie

U bent veroordeeld tot een gevangenisstraf of een vrijheidsbenemende maatregel.

3) Vonnis is onherroepelijk

Uw strafprocedure is afgerond. U kunt niet meer in hoger beroep gaan.

4) Voldoende strafrestant

Het doel van strafoverdracht is dat u goed terugkeert in de Nederlandse maatschappij. Dat heet resocialisatie. Voor een succesvolle resocialisatie moet u voldoende straf over hebben na de overdracht aan Nederland.

5) Binding met Nederland

U moet voldoende binding hebben met Nederland. Daarvoor wordt onder meer gekeken naar uw nationaliteit, verblijfsvergunning en woonadres.

6) Ook in Nederland strafbaar

U bent veroordeeld voor een feit dat ook in Nederland strafbaar is.

7) Beide landen zijn akkoord

Nederland en het land waar u veroordeeld bent zijn allebei akkoord met de strafoverdracht.

8) U bent zelfakkoord

U moet zelf akkoord zijn met de strafoverdracht. Uw instemming is niet vereist als u in het land waar u veroordeeld bent ongewenst bent verklaard én dit land het Aanvullend Protocol bij het VOGP heeft getekend of als dit staat aangegeven in het verdrag tussen Nederland en dat land.

Voortzetting of omzetting van uw straf

Er zijn twee procedures mogelijk bij strafoverdracht met de Wots: een procedure waarin de straf wordt voortgezet en een procedure waarin de straf wordt omgezet. IOS kan per brief aan u doorgeven welke procedure in uw geval van toepassing is. De procedure is namelijk per land verschillend. Bij de meeste landen is de voortzettingsprocedure van toepassing, maar bij bepaalde landen geldt de omzettingsprocedure.

Bij een voortzetting verandert de straf die u in het andere land hebt gekregen niet na de strafoverdracht. Er zijn hierop twee uitzonderingen:

- als u in het andere land een straf hebt gekregen die hoger is dan de maximumstraf voor hetzelfde misdrijf in Nederland. In dat geval wordt uw straf aangepast naar het strafmaximum in Nederland;
- als de aan u opgelegde buitenlandse maatregel in Nederland niet bestaat, krijgt u een volgens het Nederlands recht vergelijkbare maatregel opgelegd.

Bij een omzetting wordt uw straf aangepast aan de straf die u in Nederland zou hebben gekregen. Tijdens een nieuwe rechtszitting in Nederland beoordeelt de rechter uw straf (niet de feiten) en bepaalt wat uw nieuwe straf wordt.

Hoe ziet de Wots-procedure eruit?

Stap 1: Verzoek tot strafoverdracht

Het land waar u veroordeeld bent bepaalt of het een verzoek tot strafoverdracht doet. Als dit land daartoe bereid is, dan stuurt dat land een verzoek naar IOS.

Stap 2: Toetsing voorwaarden

De afdeling IOS controleert of aan de voorwaarden voor strafoverdracht wordt voldaan. Als dat niet zo is, dan kan IOS het verzoek afwijzen.

Stap 3 bij de voortzettingsprocedure: Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden beoordeelt het verzoek tot strafoverdracht

Als aan alle voorwaarden is voldaan, dan stuurt IOS het verzoek tot strafoverdracht door naar het Openbaar Ministerie (OM) bij het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden. Het OM legt het verzoek voor aan het gerechtshof. Het gerechtshof kijkt of er redenen zijn om het verzoek te weigeren en informeert IOS hierover. Het gerechtshof behandelt uw buitenlandse strafzaak niet opnieuw. Ook is er geen openbare zitting waar u bij kunt zijn.

of:

Stap 3 bij de omzettingsprocedure: Strafmaatadvies

Als aan alle voorwaarden is voldaan, dan vraagt IOS het OM om een strafmaatadvies. Dat betekent dat het OM aan de hand van de feiten bekijkt welke straf het OM in Nederland zou eisen voor het misdrijf waarvoor u bent veroordeeld. Als dit strafmaatadvies lager uitvalt dan de straf die u in het andere land opgelegd heeft gekregen, dan kan dit ervoor zorgen dat de strafoverdracht niet doorgaat. Dit heeft te maken met het minimale strafrestant dat nodig is voor uw resocialisatie.

Stap 4: IOS beslist over het verzoek tot strafoverdracht

Als er geen redenen zijn het verzoek te weigeren, dan gaat IOS akkoord met uw strafoverdracht naar Nederland. IOS laat dit weten aan het land waar u bent veroordeeld.

Stap 5: Definitieve instemming

Het land waar u bent veroordeeld laat aan IOS weten of het definitief instemt met uw overdracht.

Stap 6: Overbrenging

Als het land waar u bent veroordeeld heeft ingestemd met uw overdracht, dan regelt IOS uw vervoer naar Nederland.

Stap 7 (alleen bij de omzettingsprocedure): Rechtszitting

Nadat u naar Nederland bent overgebracht, wordt een rechtszitting voor de omzetting van uw buitenlandse straf gepland. Hierin bepaalt de rechter de straf die u nog moet ondergaan in Nederland.

Hoe vraagt u strafoverdracht aan?

U kunt bij de gevangenisdirectie aangeven dat u voor strafoverdracht in aanmerking wilt komen. Of u kunt een brief sturen naar de afdeling IOS. Daarin vermeldt u de volgende gegevens: de naam van de rechtbank die u heeft veroordeeld, de datum van de veroordeling, de datum waarop u bent gedetineerd en het adres van de gevangenis waar u verblijft. U kunt ook uw officieel geregistreerde contactpersoon of uw advocaat vragen dit voor u te doen. Als u in aanmerking komt voor strafoverdracht neemt IOS contact op met het land waar u verblijft. Dat land bekijkt dan of het een verzoek tot strafoverdracht doet (zie stap 1 hierboven).

Verder belangrijk om te weten

Voorwaardelijke invrijheidstelling

Een veroordeelde *kán* onder voorwaarden eerder worden vrijgelaten. Dit noemen we voorwaardelijke invrijheidstelling (afgekort v.i.). De v.i.-regels verschillen per land. Na een strafoverdracht naar Nederland geldt de Nederlandse regeling voor v.i. Wel kan er in Nederland rekening worden gehouden met een buitenlandse v.i.-datum als:

- deze datum eerder is dan de Nederlandse v.i.-datum, én
- deze datum voldoende vaststaat. Een v.i.-datum staat bijvoorbeeld onvoldoende vast als een buitenlandse rechter nog over de toekenning van de v.i. moet beslissen.

Terugkeergarantie

Als u door Nederland bent uitgeleverd aan het land waar u nu in de gevangenis zit, dan kan het zo zijn dat dit land een terugkeergarantie heeft afgegeven. Een terugkeergarantie is een toezegging van het andere land aan Nederland dat u uw straf in Nederland mag uitzitten. Als er in uw zaak een terugkeergarantie is gegeven, dan geldt bij een strafoverdracht altijd de omzettingsprocedure. Maar bij een terugkeergarantie hoeft geen strafmaatadvies (stap 3) opgevraagd te worden.

Termijn

Het doorlopen van de procedure van strafoverdracht kost tijd. Hiervoor gelden geen wettelijke termijnen.

Contactgegevens IOS

Telefoon

Onze informatielijn is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag tussen 09:00 uur en 12:00 uur op telefoonnummer 00 31 8807 25 963. Ook uw advocaat kan dit nummer bellen.

Postadres

Dienst Justitiële Inrichtingen
Directie Individuele Zaken/Internationale Overdracht Strafvonnissen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Colofon

Dit informatieblad is een publicatie van:
Dienst Justitiële Inrichtingen
Postbus 30132
2500 GC Den Haag

Aan dit informatieblad kunnen geen rechten worden ontleend.
DJI aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten in dit informatieblad.

© Dienst Justitiële Inrichtingen, maart 2026